

Collegevoorstel Regio Alkmaar

Aan : Colleges van B&W gemeenten in de Regio Alkmaar
Van : Bestuurlijk Team (BT) Regio Alkmaar
C.c. : SORA, Annemieke Verburg, Liesbeth Schreiner
Datum : 04 12-2013
Onderwerp : Uitwerking congruent samenwerkingsverband en bestuurlijke kalender 3D regio Alkmaar

Inleiding

Op 9 april 2013 hebben de colleges van de regio Alkmaar besloten om een congruent samenwerkingsverband te vormen voor de voorbereidingen op de decentralisaties in het sociaal domein. Deze aanpak wordt momenteel verder vormgegeven.

Het ministerie van BZK heeft de regio's verzocht om voor 1 januari 2014 nader uit te werken hoe het congruente samenwerkingsverband geoperationaliseerd gaat worden.

In deze notitie wordt een overzicht gegeven van de stappen die de regio Alkmaar gezet heeft om het congruente samenwerkingsverband verder vorm te geven en wordt tevens een afwegingskader gepresenteerd voor regionale samenwerking.

Aan de notitie is toegevoegd een bestuurlijke kalender. Daarmee ontstaat bij colleges en raden aan inzicht in de voortgang bij de 3 decentralisaties, en de bestuurlijke besluitmomenten. Met de toelichting op de onderwerpen wordt een beeld geschetst van de ruimte die raden hebben voor lokale keuzes bij regionaal voorbereide adviezen en voorstellen. Bovendien wordt deze kalender ter illustratie toegevoegd aan de stukken voor de minister van BZK over de nadere invulling van het congruent samenwerkingsverband

Voorgestelde besluiten

1. De notitie "Uitwerking congruent samenwerkingsverband 3D Regio Alkmaar", samen met bijgevoegd raadsvoorstel, ter vaststelling voor te leggen aan de raden van de acht gemeenten met het verzoek om spoedige agendering, zodat de notitie uiterlijk 31 januari 2014 aan de Minister van BZK kan worden verzonden.
2. De regionale bestuurlijke kalender als instrument voor informatievoorziening vast te stellen.
3. De acht gemeenteraden deze bestuurlijke kalender ter informatie of ter vaststelling aan te bieden.
4. De gemeenteraden te informeren als inhoud of de geplande data wijzigen.

Argumenten

1. Notitie "Uitwerking congruent samenwerkingsverband"

In de notitie wordt uiteengezet hoe ver de samenwerking in de regio is voor de decentralisaties in het sociaal domein. Tevens legt het BT u een kader voor, waarlangs colleges en raden kunnen afwegen of zij zaken lokaal, dan wel (boven)regionaal vorm willen geven.

De Minister van BZK heeft aangegeven dat hij bij de nadere uitwerking van het congruent samenwerkingsverband denkt aan juridische vastlegging en financiële afspraken. In de regio Alkmaar ligt tot nu toe de focus op de inhoudelijke kaderstelling. De samenwerkende gemeenten moeten nu snel verduidelijken hoe zij zich feitelijk en formeel aan elkaar verbinden in de samenwerking. Formele verbinding kan geschieden langs de publiekrechtelijke of langs de privaatrechtelijke weg. Voor een keuze is inzicht noodzakelijk in de gevolgen van de keuze en een weging daarvan. Dat inzicht wordt u binnenkort verschaft om de keuze voor een vorm van samenwerking op korte termijn voor te bereiden.

2. Bestuurlijke kalender 3D

In sommige gemeenten worden bestuurlijke termijnagenda's in de raden vastgesteld, in andere ter informatie aangeboden. Ieder college kiest de eigen manier van aanbidding. Inhoud van de kalender en de planning kunnen wijzigen. Raden moeten deze wijzigingen kennen om hun betrokkenheid te waarborgen en hun rol te kunnen vervullen.

Raadsvoorstel

Aan : Gemeenteraden in de Regio Alkmaar
Van : Colleges van B&W gemeenten in de Regio Alkmaar
Datum : 04-12-2013
Onderwerp : Uitwerking congruent samenwerkingsverband en bestuurlijke kalender 3D regio Alkmaar

Aanleiding

Acht gemeenten in de Regio Alkmaar werken al langere tijd samen bij vraagstukken rond het sociaal domein en trekken samen op bij de voorbereidingen op de nieuwe Wmo, de Jeugdwet en de Participatiewet. Op 9 april 2013 hebben de colleges van de regio Alkmaar besloten om een congruent samenwerkingsverband te vormen voor de voorbereidingen op de decentralisaties in het sociaal domein. Op 2 juli 2013 is het regionale programmaplan "regie op de decentralisaties" in alle colleges vastgesteld. In dit programmaplan wordt de noodzaak en meerwaarde van regionale samenwerking uiteengezet en wordt een aanzet gegeven voor een integrale benadering van de 3 decentralisaties op het sociaal domein.

Het ministerie van BZK heeft de regio's verzocht om voor 1 januari 2014 nader uit te werken hoe het congruente samenwerkingsverband geoperationaliseerd wordt.

Daarnaast bestaat er bij colleges en raden behoefte aan inzicht in de voortgang bij de 3 decentralisaties. Daarnaast willen de raden weten wanneer zij komend jaar besluiten nemen, welke ruimte zij voor lokale keuzes hebben bij regionaal voorbereide adviezen en voorstellen, en hoe en wanneer zij in de diverse trajecten worden geïnformeerd.

Welk vraagstuk moet nu worden aangepakt?

De Regio Alkmaar dient verder invulling en vorm te geven aan de congruente samenwerking. De minister van BZK vraagt daarbij specifiek erom juridische en financiële afspraken vast te leggen en te effectueren

De colleges van de regiogemeenten vinden het van essentieel belang om de uitwerking van het congruente samenwerkingsverband, vooraf voor te leggen aan de gemeenteraden. Daarom is er voor gekozen om niet al per 31 december 2013 informatie te verstrekken aan de minister van BZK over de nadere invulling van het congruente samenwerkingsverband. Het Ministerie van BZK is in december geïnformeerd over de uitstel in de regio Alkmaar.

Er is een instrument nodig om inzicht bij de bestuurlijke gremia in voortgang, betrokkenheid en besluitvormingsmomenten rondom de 3D.

Welke risico's lopen we als dit niet wordt aangepakt?

De nadere uitwerking van het congruent samenwerkingsverband is een eis die vanuit de minister van BZK aan de gemeenten is gesteld. De kans dat de minister een aanwijzing uitspreekt als de deadline van 31 december 2013 niet wordt gehaald, is niet zo groot zo lang er vertrouwen bestaat in de manier van samenwerken in de regio. Dat de minister een deadline stelt, heeft ook een belangrijke materiële reden. Om gemeenschappelijk op te trekken bij zaken zoals inkoop en risicobeheersing moeten er in het vroege voorjaar een aantal knopen zijn doorgemaakt. Daarbij gaat het onder ander om nadere juridische en financiële afspraken. Als die afspraken er niet liggen, kunnen de onderhandelingen met aanbieders niet worden vorm worden gegeven, weten deze aanbieders niet wat hun risico's in de bedrijfsvoering zijn, en kan dit in het slechtste geval al in 2014 gevolgen hebben voor hun dienstverlening (denk aan olopende wachtlijsten).

Voorgestelde besluiten

1. De notitie "Nadere uitwerking congruent samenwerkingsverband 3D Regio Alkmaar" vast te stellen.
2. De "Bestuurlijke kalender 3D" ter kennis te nemen / vast te stellen

Argumenten

1. Notitie "Uitwerking congruent samenwerkingsverband"

In de notitie wordt uiteengezet hoe ver de samenwerking in de regio is voor de decentralisaties in het sociaal domein. Tevens legt het College u een kader voor dat u ondersteunt in de afweging of u zaken lokaal, dan wel (boven)regionaal vorm wilt geven.

De Minister van BZK heeft aangegeven dat hij bij de nadere uitwerking van het congruent samenwerkingsverband denkt aan juridische vastlegging en financiële afspraken. In de regio Alkmaar ligt tot nu toe de focus op de inhoudelijke kaderstelling. De samenwerkende gemeenten moeten nu snel verduidelijken hoe zij zich feitelijk en formeel aan elkaar verbinden in de samenwerking. Formele verbinding kan geschieden langs de publiekrechtelijke of langs de privaatrechtelijke weg. Voor een keuze is inzicht noodzakelijk in de gevolgen van de keuze en een weging daarvan. Dat inzicht wordt u binnenkort verschaft om de keuze voor een vorm van samenwerking op korte termijn voor te bereiden.

Door alle stappen die gezet zijn in de regio in één document te presenteren, wordt een actueel overzicht van de voortgang en de stand van zaken geschetst. Het gaat in het kort om de volgende elementen.

- De uitgangspunten uit het regionale plan van aanpak worden in deze notitie verder geconcretiseerd naar een gedeelde visie op de decentralisaties.
- Er is een regionale programmatische werkwijze ingesteld waarin de drie decentralisaties in samenhang verder worden voorbereid.
- Er is een Bestuurlijk Team Decentralisaties ingesteld, dat regie houdt op de samenhang tussen de decentralisaties en de bestuurlijke besluitvorming.
- Er zijn deelprojecten voor 'Organisatie en bedrijfsvoering' van de decentralisaties opgezet. Via een bestuursopdracht wordt inzichtelijk gemaakt welke concrete producten in de voorbereiding op de nieuwe taken regionaal worden opgeleverd en welke implementatieopgave er bij de afzonderlijke gemeenten ligt.
- Er is in deze notitie een afwegingskader opgesteld op basis waarvan de afweging voor lokale, dan wel (boven)regionale samenwerking kan worden gemaakt. Dit afwegingskader is vervolgens ook concreet vertaald (zie bijlage).
- Er is een regionaal transitie arrangement voor de jeugd opgesteld, waarmee de congruente samenwerking in de regio concreet vorm heeft gekregen. Het RTA zal dan ook als bijlage bij deze notitie gevoegd worden.
- Er is een notitie bestuurlijke besluitvorming opgesteld, waarin de regionale werkwijze voor besluitvorming rond de 3D's wordt vastgesteld. Deze notitie wordt ook gezien als een nadere uitwerking van het congruente samenwerkingsverband en wordt als bijlage bij deze notitie gevoegd.
- Het is noodzakelijk om op korte termijn de samenwerking voor de 3D ook formeel vast te leggen. Op deze wijze worden de onderlinge verhoudingen zakelijk geregeld en aan de buitenwereld een duidelijk signaal afgegeven over de verbintenis.

2. Bestuurlijke kalender 3D

Er wordt aandacht besteedt aan de informatievraag en behoefte aan betrokkenheid bij de raden rol van de raden en aan de formele rollen en besluitvormingsmomenten. De planning is regionaal. De kalender markeert namelijk de start van de besluitvormingsroute (datum PORA- of BT-vergadering) en de fatale termijnen voor besluitvorming. De "regio" treedt niet in de planning en besluitvormingsroutes van de individuele gemeenten.

De kalender geeft aan wanneer en op welke wijze colleges en raden beslissingen nemen over de samenwerking, de weging van lokale en (boven-)regionale ontwikkeling en uitvoering. Bovendien wordt deze kalender toegevoegd aan de stukken voor de minister van BZK over de nadere invulling van het congruent samenwerkingsverband. De regio illustreert daarmee ook hoe zij praktisch en concreet vorm geeft aan haar samenwerking.